

TYGLÍK

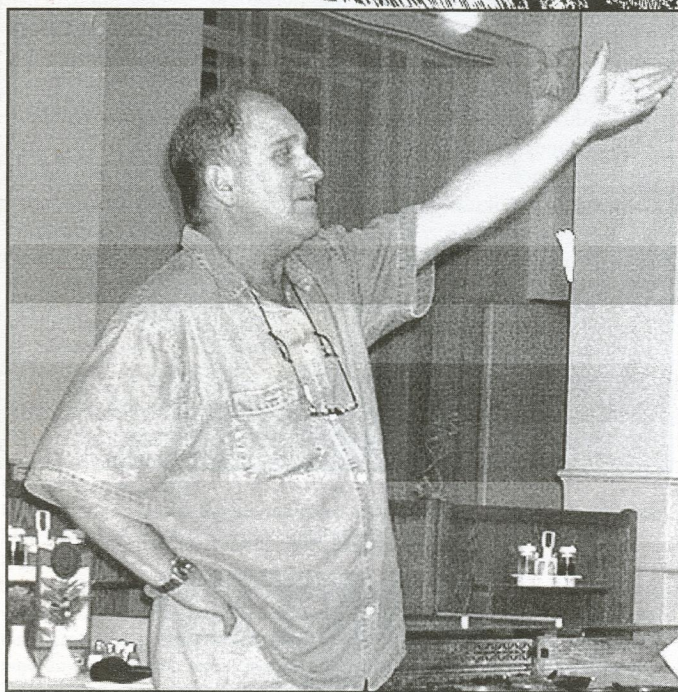
51. Loutkářská Chrudim

č. 5.

Čtvrtek 4. července 2000

© Vladimír Věla

Pometlo

Moji milí,

dnes cítím potřebu říci něco málo o tom našem vzájemném pasování. LCH je celostátní přehlídkou, na niž je z každého kraje (pakliže se urodí) nominováno alespoň jedno, obvykle více představení. Tady máme možnost vidět, jaký kus práce kdo udělal a jak se mu povedla. Jednotlivá představení doporučuji krajské poroty a doporučuji je podle svého nejlepšího vědomí a svědomí. Viděly nějaké představení a my tady zase jiné. Některé soubory na své hře ještě pracovaly, jinde třeba odešel herec a museli přepsat roli... To vše říkám jen proto, že každý z nás, kdo sem jde s kůží na trh, si je vědom toho, že tu budou přísné oči. Oči kolegů, kteří vědí co a jak. Ale také oči vstřícné, protože právě proto, že vědí co a jak, tak taky vědí, že to není nic jednoduchého. Proto i veřejné diskuse, kde občas zazní tvrdá kritika, i slova porotců, je třeba vnímat jako dobře míněné rady. Tady se soubor dozví, jak bylo jejich představení viděno. Jak bylo či nebylo pochopeno. Jestli soubor řekl opravdu vše, co chtěl říci... A kolegové z ostatních souborů i seminarišty si zase do paměti ukládají informace – takhle se to nedělá, tohle nejde, tohle funguje, tohle je dobrý figl...

Proto se nebojme diskusí a porot. To není pranýř, ale přátelské povídání o problémech. Abychom, až se tady zase za rok sejdem, mohli na dalších diskusích mluvit o jiných problémech a těšit se z úspěchů svých i svých kolegů.

Teta Dáda

„Loutka je pro mne věčné tajemství“, říká Josef Krofta

Včerejší večer v Muzeu byl zasvěcen třem bardům. Ocenění byli první dva, František Písek, dlouholetý vedoucí souboru Jitřenka z Brna. Dostal cenu Josefa Kajetána Tyla. Stejnou cenu dostal i Jan Merta z Hradce Králové, který si ji nemoohl převzít osobně. Oběma srdečně blahopřejeme.

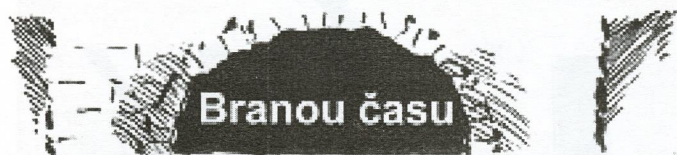
Zpovídán byl po zbytek večera principál Draku a vedoucí Katedry

Loutkového a Alternativního divadla DAMU, Josef Krofta. Otázky kladl Josef Brůček. Pana Kroftu však nebylo třeba dvakrát pobízet, zejména pokud jde o vzpomínky. Zvláště kvitována byla pikantní okolnost dvojích studií dnešního vedoucího katedry, který na poprvé školu nedokončil. To bylo v šedesátých letech. A tak se na ni o dvě desetiletí později vrátil jako student i pedagog. Z toho se odvíjela řada situací připomínajících zápletku nějaké americké filmové komedie. Jako student pan Krofta nerad trénoval usedání loutky, které nevypo-

vidalo o ničem a bylo právě jen tímto cvičením. Až jeho noví kolegové, které potkal v Draku, Matěj Kopecký, Jan Pilař a další ho naučili mít rád loutky a tak možná Kroftu zachránili pro loutkové divadlo. Byť je na škole již dvanáct let, teprve před třemi lety si vybral a učí svůj první ročník, na úkor úřadování, je muž se do té doby věnoval výhradně (razítka, schůze apod.). Mladí, co se dnes hlásí na umělecké školy, jsou podle něj sebevrazi. Kdyby nebyli, tak by studovali banking nebo managment. Není mu rozdíl mezi amatéry a profesionály, ono se

to stejně přelévá a gáže v divadlech dohánějí herce k amatérskému statusu. Pokud se však někdo cítí být profesionálem a není jím, je to horší, než když se hlásí k amatérismu. Divadlo je prostě dobré nebo špatné. Zahraniční spolupráce snad pomohla Kroftově větší obraznosti, neboť text více krátil a snažil se vyjádřit jej v situacích a symbolech. Posluchačů v Muzeu neubývalo s výjimkou mě, neboť jsem tyto zvěsti ve slově i obraze musel odnést do redakce.

Petr Vydra

... pokračování ze včerejška

Seděli jsme u Korunního prince u stolu, na němž ležel pergamen.

„Zrekapituluju to,“ řekl Michal: „Jmenuje se Hilarion, jméno může být vymyšlené, nicméně nějaká identita tu je, ať už je to identita počítačového programu, nebo hlas ze záhroby, nebo čertví co. To neberte jako pracovní hypotézu, jsou to jen příklady... ačkoli... prostě nevíme, co to je. Každopádně těžiště toho - mluvíme o někom nebo o něčem... ale spíš o někom, je částečně mimo tento zevní svět. Chce to po nás, abychom se podle všech těchto indicií, jako jsou naše sny, tenhle pergamen... sešli v létě při přípravě zpravodaje.“

„My čtyři,“ řekla Dáda.

„Ano, ale co my víme, co tam budeme psát krom toho, co psát asi budeme, poroty, semináře...“

Za Michala a za nás všechny to dopověděl Lukáš: „Co když se stáváme oběťmi něčeho jako je psychóza. Co když tam pod vlivem toho budeme psát hrozné ne-

smysly? Za jakým účelem? O co půjde? Může to být cokoli, když to tak řeknu, tak třeba propagace nacismu.“

„To právě mám dojem, viš, že ne. Ty nemáš pocit, že něco je podstatně v nepořádku?!“

„To je její věta z podzimu,“ blesklo mi hlavou. Tehdy se týkala ztrácejícího se času a dnes se nebude týkat ničeho jiného.

„Přejete si...“ řekl... všichni jsme si mnicha s tváří zahalenou v kapuci povšimli v jeden okamžik. Stál u našeho stolu a látka před jeho obličejem se pohybovala, jak dýchal.

„My dva se známe,“ řekl Lukáš, mnicha tím však ke konverzaci nepřiměl. Mnich si vzal ze stolu pergamen. „Naplněn je pohár, záměr vykoná se sám,“ řekl přes látku mnich, položil pergamen znovu na stůl a proměnil se v kouř, který rozehnal vrchní utěrkou.

„Přejete si platit?“

„Ano, zvlášť,“ řekl jsem.

Rada 5.: Teď a Tady

Vzpomínáš si příteli, když jsme se poprvé bavili o jediném skutečném místě, o TEĎ a TADY. V čem spočívá „moc přítomného okamžiku“? Většina lidí vede neustále sama se sebou vnitřní dialog. 90% jejich pozornosti je upřeno na tento vnitřní komentář. Pro vnímání svého okolí jim mnoho kapacity nezbyvá. Tento dialog je sněním toho, co by mělo přijít nebo vzpomínáním toho, co se už stalo. Takový člověk je pak uvězněn mezi emocemi z minulosti a tužbami budoucnosti. Tyto emoce a tužby či očekávání jsou jednou příjemné a jednou nepříjemné. Nahoru a dolů. Pořád dokola. Pokus se teď soustředit na své myšlenky, kterým směrem se ubíráš? Je to vysilující. Kdyby se Ti podařilo tento vnitřní tok myšlenek zastavit, tedy nevzpomínat a nesníť, ocitl by ses celou svou bytostí TEĎ a TADY. V přítomném okamžiku totiž myšlenky neexistují, nemohou. Když zastavíš myšlenky budeš stoprocentně vnímat svět kolem sebe. Odměnu si nedovedeš představit a ani se o to nepokoušej. Zastav vnitřní dialog a setrvej tak jak nejdéle to půjde. Mysl je vynikající sluha, ale pekelný pán, v jehož otroctví není příjemné žít. Postav se mu, ovládni ho, vymez mu užitečný prostor. Udělej to hned, není na tom nic těžkého, nepotřebuješ jogínský výcvik, nepotřebuješ žádnou speciální techniku jak to udělat. Stačí se jenom soustředit na přítomnost. Pro začátečnické zjednodušení si třeba představ papouška, který ti sedí na rameni a do nekonečna Ti opakuje: „Teď a tady, teď a tady, žij teď a tady, nesni, nevzpomínej. TEĎ A TADY!“ Ptáš se proč to dělat? V přítomném okamžiku neexistují žádné starosti a problémy - to jsou emoce, které vznikají ze tvých vzpomínek a očekávání. V přítomném okamžiku mohou být pouze situace, které řešíš. V přítomném okamžiku je svět v dokonalé harmonii a Ty jsi jeho součástí. On je ve skutečnosti takový i nezávisle na tom, zda si to uvědomuješ či ne, ale plně prožívání přítomného okamžiku Ti umožní to vnímat a radovat se z toho. A to je všechno, co jsi ještě potřeboval vědět. TEĎ a TADY je jen na tobě jak se rozhodneš dál žít.

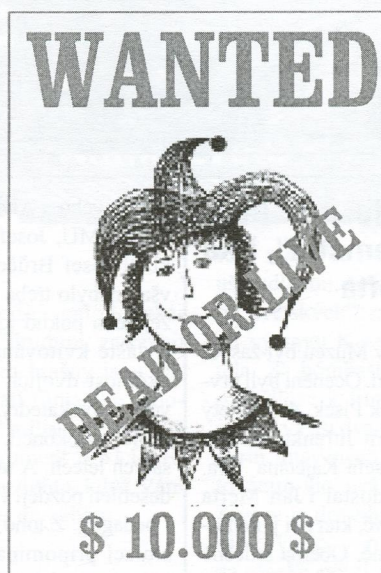
Pozvání pro všechny žonglováníchtivé

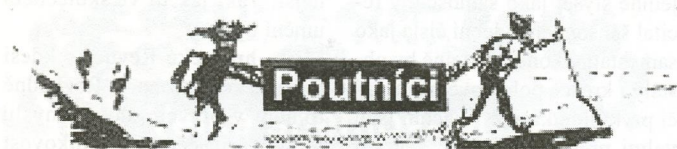
Pokud jste jen trochu nakaženi **žonglováním** a vším, co s tímto uměním souvisí, přijměte prosím pozvánku na **ŽONGLÉRSKO-DIVADELNÍ DÍLNU**, která se uskuteční 14. - 18. 7. v areálu loveckého zámečku v lesích u Stonařova blízko Jihlavy. Na dílnu navazuje festival **CIHELNA 2002** - 19. a 20. 7. v Třešti, na kterém se mohou žonglérii aktivně podílet. Dílna je určena pro začátečníky i pokročilé. Vedena bude třemi českými (Vojta Vrtek, Jiří Reidinger /klaun Bilbo/, Aleš Záboj) a třemi německými lektory. Celý den budou probíhat dílny různých žonglérských pomůcek a technik (míčky, kužely, diablo, devil stick, jednokolka, jo-jo, tyč, ohňové pomůcky - řetězy, louče,...), ale také dílny „umění prezentace“ - pohyb, tanec, akrobacie, pantomima, klauniády,... Obsah dílen se přizpůsobí konkrétním požadavkům účastníků dílen. Každý večer se přesuneme do Třeště na předfestivalový program - divadelní představení, koncert, filmy. Cena je Kč 2500,— pro pracující a Kč 2000,— pro studenty (zahrnuje program, stravu během dílny 3x denně - i vegetariánská, ubytování - ve vlastním stanu nebo na zemi v hájovně či v chatce, vstupné na všechny festivalové akce, dopravu z Jihlavy do místa dílny - pokud přijedete vlakem či autobusem a přesuny během dílny). Malou slevu můžete získat, pokud se přihlásíte a zaplatíte předem.

Podrobné informace i přihlášku naleznete na www.tancinatrest.cz nebo přímo u mě - lektoruji žonglérský seminář, tel.: 0776/358917.

Tak ať to lítá!

Adéla

LD Starost Prostějov

Muzikanti a zpěváci - to už k nám dlouho patří - jsme přece jarmareční divadlo...

Naše divadlo vzniklo v roce 1983, a první představení jsme odehráli někdy v roce 1986.

Zpočátku jsme byli celkem tři, a pak už se to různě měnilo. Tři roky trvalo, než jsme dali dohromady naši první zkušebnu, trosky několika rodinných divadelků sestavili v jedno kompletní, a začali jsme hrát texty pro tato divadélka po mateřských školách a nejen tam. Přišli jsme také k našemu hezkému názvu, který nám už dlouho dělá radost. Postupně jsme - vzhledem k velikosti loutek - opustili rodinné divadélko a začali jsme hrát s historickými marionetami. Jediným výletem k jinému typu loutek byly šité loutky v představení Bimbajky.

Vlastní scénu nemáme - jen v pořadí druhou zkušebnu - a tak hrajeme jako nejčastěji jarmareční divadlo na hradech, zámcích a náměstích, někdy také v divadelních sálech. Texty volíme v podstatě ze dvou okruhů - z původních her lidových loutkářů - a texty „našeho“ Aloise Gallata. Již od roku 1901 je pochován na hřbitově v Chrudimi, a tak naše návštěva LCH vede i k němu s velkými díky za jeho texty. Jenom se těšíme, až se s ním budeme moci rozdělit o věnec z bobkového listí z letošní LCH. Zatím se on dělí s námi o krásný brečtan, kterým je jeho hrob nádherně porostlý...

/To je samozřejmě žert, víme, že nás čeká obvyklé mytí hlav, ale jsme přeci jen otrlejší/

Ročně hrajeme tak 25 - 30 představení / jak kdy/; rekordy byly právě koncem osmdesátých let, kdy to bylo přes sedmdesát ročně - ale

to bylo v dobách, kdy zaměstnavatelé „vyháněli“ své zaměstnance hrát dětem i během práce. A taky jsme byli mladší...

Dnes pochopitelně můžeme hrát jen a jen v době víkendů - právě tak jako vy všichni ostatní. A co brát jako úspěchy? - Jsme rádi, když se dostaneme hrát na nějaká zajímavá místa, rádi jezdíme třeba na polozapomenutý a polozbořený zámek do Uherčic, rádi hrajeme na Helfštýně a Sovinci, těšíme se do židovského ghettu v Třebíči. Rádi jezdíme na přehlídky, zejména když jedeme mimo soutěž, rádi /a méně často/ slyšíme lichotky porot. A nakonec, když se to tak vezme, jezdíme rádi do Chrudimi, zejména když prý letos budeme moci hrát venku.

A pokud se týče vzdálenosti, tak nejdále jsme byli loni ve švédském Borlänge - tam jsme naše Uforina a Dišperandu /jak jinak - také od Gallata/ hráli česko/švédsko/anglicky. A to byla síla...

Naši vůdčí osobnosti je /kromě šéfa, pochopitelně/ nejspíš Tom Zelený, který hraje, režíruje, skládá písničky i texty. A je dokonce tak skvělý, že když některý z našich režisérů /střídal se jich v průběhu let několik/ zemdlí ještě před premiérou, přestaví a dokončí představení. Ostatně Rodina Morousů je jeho dílem nejnovějším.

V průběhu minulých 2 - 3 let jsme se omladili - a to i v části našeho orchestru.

Ostatně muzikanti a zpěváci - to už k nám dlouho patří - jsme přece jarmareční divadlo...

Ivan Čech LD Starost Prostějov

DNO Hradec Králové

Máme za sebou i dva "MÍRNé festiVÁLKY", kde vystoupily naše i pozvané kapely.

Divadelní aktivity DNA začaly v roce 2000 představením Variace na slavné téma Cyrano. Jirka Jelínek vyšel z královéhradeckého divadla Jesličky a sestavil samostatný divadelní projekt spolu s Tomášem Komárkem. Od té

doby DNO uvedlo tato divadelní představení: Dalibor, Rychlé šípky, Báj - báj, Variace na slavné téma Cyrano, Hop, Rybstory, Oslik, Cesta, Rýže, Revue a stále ještě připravuje 4+1. (další informace byly uvedeny včera - redakce.)

HOP - HOP ZUŠ Ostrov

Jsme úplní kandradasové, s loutkami zkoušíme hrát teprve druhé představení.

Soubor HOP-HOP hraje již 22 let, v současné době se skládá ze dvou skupin. Tři kluci, hrající v pohádkách Naslouchej, patří ke skupině mladší. V podstatě jsou členové HOP-HOPu spolu od první třídy, i když k menším obměnám počtu i složení dochází, až do 18 let, kdy odcházejí na vysoké školy či za prací. Soubor sehrál již několik představení - od krátkých vtipných kousků až po vážná složitější témata. Záleží na tom, na co mají právě jeho členové chuť, o čem chtějí vypovídat. Divadelní touhy si totiž nesíme (coby sen i jídlo), ale realizujeme. A to tak, že zjišťuji u svých svěřenců (do 14 let, pak již vyhledávají sami) svou zvláštní vypracovanou metodou, jaké téma mé svěřence pálí. Pak hledám náměty, na kterých chvíli pracujeme, dokud se nerozhodneme pro jeden z nich. Pak opět studujeme, pohráváme si z přibíhem, vymýšlíme jeho jiné zákruty a tvoříme a tvoříme. To vše po nějaké době dám na papír, a snažím se zpřesnit. A pak dle zapsaného zkoušíme a přitom ještě domýšlíme. Režie i scénář je tedy v mých rukou, i když vyházím ve scénáři z

nápadů protagonistů. Scénografie je záležitostí celého souboru.

Za oněch 22 let měl HOP-HOP celkem 33 premiér (kluků se týká 9), z toho 21 představení bylo možno vidět na národních přehlídkách všeho druhu (na Dětské scéně v Mělníku, Kaplici, Ústí n. Orlicí, Trutnově, dále na Šrámkově Písku i Jiráskově Hronově a též na několika mezinárodních festivalech). Ovšem na Loutkářské Chrudimi jsme po prvé!!! V tomto oboru jsme úplní kandradasové, s loutkami zkoušíme hrát teprve druhé představení.

Hrajeme poměrně často, a to pro různé druhy škol a školských zařízení, na různých přehlídkách a festivalech, ale i třeba pro babičky a dědečky v pečovatelském domě. Každé představení se hraje tak v průměru 30x, a to v průběhu 2-3 let (i když kluci z Naslouchej už téměř třicetku dosáhnou na Chrudimi). Největší úspěch? Asi právě skupina HOP-HOPu, odkud jsou kluci, a to s představením „RSB, s ručením omezeným“ - 1. místo na mezinárodním festivalu v italském Brixenu a účast na EXPU 2000 v Hannoveru.

Irena Konývková

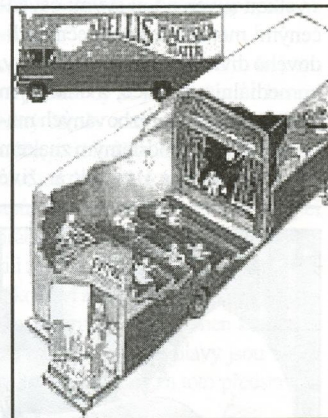
Ve včerejších novinách jsme otiskli fotografii paní Kaplanové ze Švédska. Pro stále účastníky LCH asi není třeba představovat, ale pro ty mladší alespoň několik informací.

Paní Kaplanová hovoří překrásnou češtinou. Ve Švédsku se ocitla po emigraci v roce 1968 a měla štěstí, že v této vlně přistěhovalců byly i dvě absolventky loutkářské katedry. Titmo setkáním se její vztah k loutkovému divadlu jen rozvinul. Vzdělávala se, později měla sama své loutkové divadélko, se kterým jezdila po mateřských školách a po představení s dětmi ještě malovala. V roce 1972 byla přítomna založení švédské sekce UNIMA, jejíž je dnes čestnou členkou. Švédská UNIMA letos slaví 30. výročí a při té příležitosti uspořádala řadu různých akcí. Paní Kaplanová se dnes již aktivně divadlu nevěnuje, ale stále píše do odborných časopisů a překládá. Její příspěvky si občas můžeme přečíst i v našem Loutkáři. Paní Kaplanová nám přinesla ukázat švédskou obdobu tohoto periodika a my jsme z něj ofotili jednu zajímavost.

Jedna z mnoha švédských divadelních loutkářských společností si upravila autobus jako pojízdné loutkové divadélko a objíždí s ním venkov i menší městečka, kde děti nemají jinak možnost loutkové divadlo uvidět. Báječný nápad, co říkáte?

Za příjemné popovídání paní Kaplanové srdečně děkuje

Dáda

Revue

Recesně mystifikační pásmo s parodickými prvky.

(Krajská loutkářská přehlídka Hradec Králové)

Po slovníkové definici revue se nám od pětice mladice a pětice mladíků dostane revue: pásma básní, písní, hudebních, pohybových, loutkářských, quasi- a paraloutkářských čísel, ba i diapozitivového hororu. Je to recesně mystifikační pásmo s parodickými prvky, jehož materiálem jsou kulturní a pseudokulturní moderní a módní mýty, manýry a klišé naší doby, jimiž se inscenátoři na jedné straně baví a na druhé straně je demaskují a zesměšňují. Někdy jde o asociace či krátká spojení v oblasti slova a obrazu, jak je tomu třeba u Ikara - okřídleného autobusu, který se zřítí po přiblížení sluncibaterce, která jej oslní. Jindy slyšíme pozoruhodné verše založené na vícevýznamovosti slov či zdánlivě jen na obrácení situace, jako v básni o rohlících, čekajících ve frontě na lidi, jež v sobě

skrývá až existenciální pointu o čekání na vykoupení - to vše v recitaci rapového střihu, jak ji známe z inscenací pražského Vpředu z dob, kdy mnozí herci Dna ještě ani nebyli na světě. Postmodernismus tu není jen prázdnou formou, ale i obsahem a zároveň objektem hodnocení. A především je to výborná zábava.

Její prvou předností je, že je autentická nejen v provedení, ale hlavně ve vztahu k inscenátorům, je to na první pohled vyjádření světa a jejich vztahu k němu jejich očima, v jejich citění. Jsou sví a přitom neztrácejí kontakt s divákem, není v tom svévole ani naschvál.

Další předností této revue je kvalitní „femeslní“ zvládnutí všeho, co se předvádí. Básně obstojí jako básně, které by bylo milé moci si přečíst, písně by bylo při-

jmně slyšet jako samostatný recital šansonů a hudební čísla jako samostatný koncert, stejně by obstály i kreace pohybové a taneční či prvky loutkářské. Všichni jsou velmi přesní, ukázněni, sehnání a zároveň tvární a uvolnění. Je tu vidět spousta poctivě, pečlivě a promyšlené - leč neupachtěné - práce.

A její předností hlavní je, že je chytrá: pořád je o něčem, ač na povrchu se může zdát jako pouhá „bžunda“. Je ukázkou toho, že často zneužívané pojmy jako absurdita, nonsens, paradox neznamenají vršení nesmyslů, jež jsou jen přímým otiskem autorova vnitřního zmatku životního i uměleckého, neukázněnosti a neschopnosti tvořit a vybírat záměrně. A je vcelku jedno, jestli umělec to všechno činí do značné míry racionálně, či zda jde o spontánní a intuitivní umělecký čin, podložený talentem a vnitřní kontrolou. Měřítkem je výsledek.

Dno je typické multikulturní společenství mladých lidí, pro které je jejich umělecký projev způsobem života. Jejich ideálem není co nejpřesněji naplňovat ten či onen kánon, zapadat do toho či onoho šuplíku, nýbrž vyjádřit co cítí, co je zajímavá a co je baví prostředky, které se jim k tomu zdají nejvhod-

nější. Tak, jak to ve skutečném umění bývá.

Místo hradecké Revue je kdesi mezi několika obory. Rozhodně to není v pravém slova smyslu loutková inscenace. Loutkovost pro celek určující není. Jinými slovy: kdybychom vypustili ta čísla, v nichž se předmět-objekt stává jednajícím subjektem, Revue by mohla existovat i nadále.

Ale rozhodně by v této podobě těžko vznikla, nebýt loutkářského myšlení party Dna, obohaceného o daleko širší spektrum současné divadelnosti. A v tomto smyslu je vskutku inspirativní právě pro loutkáře. Její navržení na 51. LCH coby inspirativní inscenace odráží snahu po pokud možno přesném odborném pojmenování reality - a venkonce i snahu o eliminaci osočení souboru z nedostatečné loutkovosti, jež se zajisté objeví. Inteligentní čtenář jistě pochopí, že nejde ani o 2. ligu (naopak), ani o vylučování z oboru (naopak), leč o přesnost a spravedlnost (jsou-li v lidských silách). Dík stejnému statutu měla v minulosti LCH možnost vidět tak vynikající inscenace jako ...jako pel svitavského Céčka, Pět variací na další pohádku pro Františku či Sežrané spisy bechyňských Tatmanů nebo Podobiznu plzeňského Rámusa.

Luděk Richter, předseda poroty

Rodina Morousů aneb Loupežníci v českých pralesích či Mesistáfl hanebně zmustrovaný

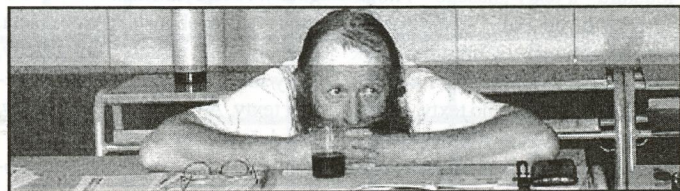
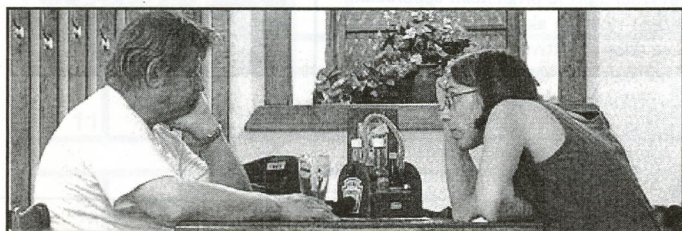
Pracuje s velkou suverenitou svými osvědčenými metodami jarmarečního lidového divadla

(XXXVI. Třebíčské loutkářské jaro)

Loutkové divadlo Starost i letos zvolilo text Aloise Gallata. Pracuje s velkou suverenitou svými osvědčenými metodami jarmarečního lidového divadla - divadla nadsázky, komediální stylizace, s odkrytým voděním velkých řezbovaných marionet na drátě. Podstatným znakem jejich divadla je i tentokrát živé

muzicírování (kytara, housle, harmonika) a zpěv vlastních písniček. I když je metoda jejich práce známá, domníváme se, že tento žánr loutkového divadla navazující na nejlepší lidové tradice, může být stále inspirativní i na národní přehlídce.

Jaroslav Dejl

Hop - hop

Vtipně pointované situace dělají z celého představení příjemnou podívanou.

(Krajská loutkářská přehlídka Plzeňského a Karlovarského kraje)

Vzpomínka na zimu a vánoční čas. Na scéně je jednoduše naaranžována krajina s rybníkem (ta se v průběhu představení opět velice jednoduše proměňuje v co je třeba) a stylizované varhany. Za nimi se sladkým úsměvem stojí tři rošťáci a do poetické hudby začnou zpívat úvodní píseň. Pak se rozjede herecká kreace těch tří rošťáků, kteří hrají na sebe se sebou i s jednoduchými spodovými loutkami. Jedná se v podstatě o řadu vypointovaných hereckých etud svázaných do jednoho příběhu, na který po průvodní písni navazuje další a další. Tedy celkem tři. Ocenili jsme jednoduchost a funkčnost

scény a hlavně pak herecké výkony mladých mužů. Jejich projev byl velmi kultivovaný a uměřený. Nikde nesklouzli k předvádění se nebo přehrávání, ale přitom na jevišti řádili jako černá ruka. Velice vtipně pointované situace pak z celého představení dělají příjemnou podívanou. Jako jediný problém jsme viděli vlastní zacházení s loutkou či vystavení loutkových gagů. Soubor je však původně činoherní a toto je jejich první setkání s loutkou. O to více příjemně překvapili. Porota se rozhodla doporučit je do širšího výběru.

Dáda Weissová

Bílé bratrstvo nebo-li porota 51. Loutkářské Chrudimi pracuje ve složení: Blanka Luňáková - Josephová (předsedkyně poroty), Jaroslav Milfajť, Josef Brůček, František Kaska a Vladimír Zajíc.

O slepičce kropenaté

Malá slepička se ve škole neučí, zlobí, nechce snášet vajíčka, takže komise ve složení sedlák – selka ji neuzná vhodnou k chovu a hodlá z ní udělat polívku. Slepička utíká do města, kde chce být chována pro okrasu, obdrží ovšem požadavek, aby se naučila zpívat. Po neúspěšných zkouškách na konzervatoři se vrací k slepičí učitelce, polepší se a stává se platnou členkou dvorní komunity.

Prostínek příběh jasněho mravního ponaučení (dělej to, k čemu máš předpoklady a buď užitečný) bez vedlejších motivů (i když nabízí se problematika rebela ve stádu) by musel být zpracován s velkou invencí a účelnou bohatostí výrazových prostředků, aby se jeho existence na jevišti odůvodnila. Bohužel, nestalo se tak.

Na jeviště nejprve přihospají mažoretky – pionýrky – slepice. Maturitní komise mluví dialektem (zatímco slepičky z jejich dvora přepisovnou češtinou?), vtipný moment ale příliš nevychutnáme, protože nacvičené věty dětem „nesednou“ – nevidíme, že by se samy dokázaly tímto bavit. Dokážou-li ztožnit subtilní holčičku se slepičkou, pak možnost uvařit z ní polévku vyznívá přinejmenším morbidně – o co by to bylo přijatelnější, kdyby slepičky byly loutky.

Anabáze zvířátek, které se bezdůvodně vydávají na cestu se slepičkou a končí o chalupu dále u (hodné?) babičky (nezdalo se, že by se jejich situace nějak změnila) je zbytečnou „bublínou“ v příběhu, navíc tato část svým zpracováním odpovídá nejspí-

še školní besídce, kde holčičky s látkovými ušima také poskakují kolem židlí a dělají „mrňau, kokodák“.

Jediné zapojení loutek válcového typu v jinak „činoherním“ představení přichází v představitelích komise na konzervatoři. Proč?! Komise mohla být odehrána stejně (a stejně špatně) jako všechny předešlé výstupy. A nebo mělo být vsazeno na loutky od začátku, minimálně by to vedlo k odstranění mnohých chyb a trapností. Děti totiž činoherní herectví nezvládaly a ztratily i tu cennou devizu jistých dětských představení – tedy přirozenost a hravost. Jestliže při hodnocení některých předchozích inscenací zaznělo slovo nacvičenost, pak u Blučiny už se téměř nabízí drezúra (dojem umocněný nervózním hlasem vedoucí dobře slyšitelným minimálně do sedmé řady, která děti „řídila“).

Celé představení se pak rozpadlo v řadu navzájem výrazněji nesouznějících etud, z nichž některé měly alespoň jistý rámec, řád, v jiných se děti jen „mrcasily“ po jevišti. Řada drobných nelogičností a nedůsledností (zobrazené vajíčko má žlutek a bílek, ale se skořápkou se nikdo nenamáhal vyrábět, měnil-li se židle v klec, pak by klec neměla jít otevřít zevnitř odstavením židle), už je pak tím méně podstatným. Celkovým dojmem je pocit litosti, že Blučina, která prokázala už dříve schopnost vytvořit inscenaci vtipnou, nápaditou a hravou, předvedla představení, které kvalitou nepřevyšuje průměrnou školní besídku.

Frk

SHOWLET - HRACHOLET proměněný v DRAMOLET

Původně anekdotický příběh hrubozmného ražení nabyt jeviští realizací lehké a úsměvné podoby dehonestace vznešenosti, který letí jako kometa od dunivého rachotu smíchů až ke uškytnutí Všemohíra, kterým je smrt Eliáše. Proměna jarmareční rozvernosti do tragikomicke a až osudové ozvěny proběhla postupně a zcela oprávněně (lze vysledovat podle další práce s textem oproti krajské přehlídce), podle toho, jak soubor nad tématem, který se mu zrodil pod rukama přemýšlel. Je výtečné, že Rámus dospěl od leštění meny až k metaným kamenům, přičemž je dobře, že všechno manželské láskování, včetně dalších aspektů smíchové kultury, zůstalo zachováno, a předsazena byla pouze kometa jako upozornění. A když už jsem se dotkl rozšíření příběhu a proměny tématu, který nabyt rysů právě žité současnosti, je nutné dodat, že na jevišti tato změna zatím existuje pouze v rovině slovní, že ono skvělé završení ještě jevištně nezazní v plné síle. Uvažování odkud proměnu jevištně artikulovat by se mělo odvíjet od kázání na hoře Sion, od repliky Eliáše „Já nejsem prorok!“, které provedením je pozůstatkem původního anekdotického příběhu. Měli bychom zažít, jak prorok vyvolený, anděly pozeňnaný, je náhle opuštěn a zcela nezaslouženě až jobovsky potrestán malomocenstvím. Měli bychom být svědky, jak se s tím faktem vyrovnává, co to pro něj a pro nás znamená (to neznamenal další text), a od toho by se pak odvíjelo další kázání na hoře. Mělo by být provedeno se stejnou silou obraznosti, ale i nadhledu, jako stvoření hrdiny a jeho cesta (útěk od Sáry) ke smrti za doprovodu židovského Šavličky Rábina. Nutno považovat nad situací s metáním kamenů, kde nakaširovaný balvan vržený dětskou rukou je v hrubém protikladu s impotentním koulováním dospělých kamínky z molitanu. Jestliže to měl být vtip či metafora, tak bezzubá, a významově nic nepřinášející. Dovedeno po duchu toho, jak Rámus příběh Eliáše vypráví, měla by mu být v závěru skutečně rozbita hlava. I když by to znamenalo vyrobit „X“ hlav proroka do zásoby, pro vyznění inscenace by to zajisté stálo. Také Rábín nemusí být hlasově stále forte, protože pak už není kam jít, a smysl se vytrácí. Příkladem, když

je donucen poznat Eliáše a okamžitě pragmaticky a populisticky změnit program náboženské veselice, do níž vloží oblíbenou zábavu, již je kamenování nepohodlných proroků. Prohlášení provedené pianissimo by bylo silnější s mrazivějším dopadem na nás, diváky, neboť právě tato situace je jedna z mnoha, která dávný příběh činí současným. A poslední poznámka ke konci, který je poněkud rozmazán. Nestálo by za to, když už uvádíte konkrétní letopočty, porovnat je tak, aby nad mohylou kamenů navršených nad Eliášem vzešla opět kometa, neboť bohové či osud či lidstvo samo si přes kometu jako znak či příkaz (lze na ní také vše svést) vybírá další hračku, další oběť, další zkoušku? Izák byl vysvobozen Andělem. Eliáš zavržen, další opuštěn zavěšen na hřebech, další Myslím, že ono další, se týká nás všech.

Jestliže byla tak dlouhá řeč o závěru, je snad zřejmé, že jsme s Rámusem prožili plnokrevné loutkové divadlo, kdy jejich přemýšlení divadlem a myšlení o divadle zřetelnou jevištní obrazností ukazovalo, proč právě vypráví Eliášův příběh loutkami. Kde je síla jejich vyjadřovacích prostředků, kde přesahy, které činoherní prostředky nedokáží, kde výstavba smyslu situace přes dvojí podobu dramatické osoby, kde rozhovor mezi loutkou, vodičem a činohercem, et cetera. Příkladem tlak společnosti v její potřebě víry, realizovaný v situaci loutkou Eliáše a davem činoherců.

Je nutné vyzdvihnout zvukový plán inscenace, především písňe, a to jak směrem ke složce hudební, tak i textové. Řeč je o smyslu písni jako rozplácení pověří o situaci a lidech v ní. Příkladem parafráze „Bavorov – Tel Aviv“, kdy zůstane skutečně „nepolibená“ jediná z dívek, vzniká další rovina postojů a vztahů, k příběhu a tématu, tedy k současnosti, etc. Třeba šneci, boží trest, přes které se valí procesí bot, křápů, křusek, a oni nechápou. Scénografický nápad a skvělá divadelní podiváná! Jistě, ne každá situace má tečku, spíše jsou to pomlčky, takže se obnažují švy. Rámusáci sice propad vždy vyberou, ale je to škoda. Hlavní hrdina si je jistý s kytarou, zatím co s loutkou (hlavně v koncích situací) je spíše ztichlý až rozpačitý. Též by ještě bylo

pokračování na straně 6

pokračování ze strany 5

potřeba zpřesnit práci s loutkou, neboť občas vodiči nejsou koncentrováni a komunikace odskočí od loutky. Animace se stává nedotaženou a ve sdělení rozostřenou. K tomu ještě poznámka, že dámská šatna na jevišti moc nekomunikovala s pánskou, což ale mohlo být záležitostí festivalového představení (v 18,00 hodin). Ještě jednu situaci je nutné popsat, protože v ní se příznačně objevují jisté nedůslednosti. Jde o dobře napsanou situaci v hospodě o mimodělném potvrzení Eliášova statutu a moci proroka. Na jevišti je ale pouze provedena sotva s lapidární divadelností. Je pouze naplňována, krok za krokem, a herci na sebe s replikami čekají. Zdá se, že nejistota nepřemění v nepochopení situace či v neznalost textu, ale nejspíše v uspořádání prostorového gesta, tedy v mizanscéně. Příkladem situace s Karlem je neprovedená, odbyta, až dokonce popírá vše, co se děje, tedy i potvrzení Eliáše jako proroka. Stálo by za to prozkoumat, zda jiné mizanscénové uspořádání té-

matu hospody by bylo herecky akceptovatelnější, takže se nakonec staneme svědky zázraku stvoření proroka divadelně a ne pouze ve slovech. Na druhou stranu počátek situace v hospodě, i její konec, v proměně vody ve víno, funguje bez problémů.

Přes tyto „chyby“ však představení o Eliášovi nabízí skutečný divadelní zážitek. Míra obraznosti, metaforičnosti, možnost diváckého ztotožnění v prožitku i v odstupu, dokonce možnost ztotožnění intelektové, emotivní i tělové, je inscenací divadla Rámus z jeviště podáno vrchovatě, a zrovna tak je z hlediště přijímáno. Reflexe běsů v nás, reflexe naivity i ortodoxie obecně, byť počátek je kdesi na haličských blatech, reflexe provedená smíchem zdola vzhůru až do mrazení nad koncem bytí, je ...

Nač všechno označovat. NCHAJM!

Vladimír Zajíc

Tři prasátka

Dospělá část turnovského divadla „Na židli“ přivezla do Chrudimi svoji úpravu lidové pohádky Tři prasátka a vlk v režii Lenky Kvintusové. Tato klasická „putovačka“ je inscenována v pohyblivé centrální scéně vytvořené paravanovou úpravou slunečníku. Jednotlivá prostředí se proměňují otáčením ramen slunečníku okolo své osy. Soubor použil pro iluzivní hru s loutkou maňásky.

Uvedený text „prasátek“ jistě nepatří mezi perly loutkářských dramatizací pohádek, ale místo, aby inscenátoři dokázali nahradit tuto nekvalitu svým loutkohereckým umem, upozorňovali nás svoji literární improvizací na tuto slabinu inscenace (vlk).

Bohužel i v režijně-výtvarné koncepci autoři rezignovali na nabízející se možnosti skryté v předloze. Milé loutky prasátek, ke kterým si jistě děti nachází pozitivní vztah, nedostávají prostor a čas projevit dostatečně svůj charakter. Nevynalézavá scénografie, výtvarná

rozpačitost se projevila nedůsledným a nevýrazným řešením domečku a jeho okolí. Chci soubor upozornit na výsostný loutkářský prostředek významotvorného použití velikosti, tvaru a barvy. Turnovští však pouze špatně ilustrují inscenovaný text. Hra s loutkou je přibližná, nepřesná a nedůsledná (rakvičkárna), opakující se honičky jsou nevynalézavé, retardující děj, upozorňují na technické nedokonalosti.

Hromádka látek na předscéně ve mně vzbudila rozpaky a dojem, že soubor šel k cíli vyasfaltovanou cestičkou za doprovodu písniček svého ranného dětství, ale zapomněl při tom více naslouchat hravé poezii původních textů. Děkovačka souboru mě přesvědčila, že síla turnovských je v práci za paravanem a že, v souvislosti s vystoupením s Hadrafousem, když dva dělají totéž, není to totéž. Do budoucna přeji větší výtvarnou invenci, ke které se mohou inspirovat u dětského vnímání důležitosti věcí a méně slov a více akce.

Jaroslav Milfajť

Josef Skupa (1892-1957)

Rok 2002 bohatý na řadu loutkářských výročí byl v Plzni vyhlášen Rokem Josefa Skupy a Jiřího Trnky, dvou významných osobností, jejichž tvorba byla s Plzní spjata.

Josef Skupa (o dvacet let starší než Jiří Trnka, jehož talent jako učitel v plzeňské škole rozpoznal a pomáhal rozvíjet) se narodil ve Strakonici (zde se také každoročně koná loutkářský festival Skupovy Strakonice - nezaměňovat s přehlídkou českých profesionálních loutkových divadel Skupova Plzeň!!!) a jeho mladá studentská léta poznamenal zejména pobyt na Uměleckoprůmyslové škole v Praze, kde měl možnost sledovat i bohatý pražský kulturní život (byl návštěvníkem pražských kabaretů, jejichž vliv lze ostatně ve Skupově pozdější tvorbě dobře identifikovat). V r. 1917 začal spolupracovat s Loutkovým divadlem feriálních osad v Plzni, působil jako profesor výtvarné výchovy a v letech 1922-24 byl vedoucím výpravy Městského di-

vadla v Plzni. Koncem první světové války se v Loutkovém divadle feriálních osad velmi rychle stal vůdčí osobností souboru a uplatňoval se zde jako loutkoherec (figura Kašpárka, obě slavné postavy S+H přišly později) a autor v politických kabaretech zaměřených proti rakouské monarchii, v nichž se třibila jeho schopnost improvizace a navazování kontaktu s publikem. S neomylným citem pro divadelní účín pochopil význam ustálených komických charakterů pro loutky a jejich herecké možnosti a věnoval velké úsilí hledání nových typů, jenž by svou aktuálností zaujaly publikum. Ve 2. polovině 20. let se staly loutkovými protagonisty Skupových revuálních pořadů otec Spejbl a jeho syn Hurvínek. Ústředním tématem jejich komických výstupů byly hlavně otázky výchovy. Ojedinělý úspěch u obecnosti i pozdější vývoj prokázal, že Skupa touto dvojicí reagoval nejen na dobové problémy, ale podařilo se mu vytvořit archetypy zobra-

zující v komediální nadsázce nadčasový generační konflikt. Pro obě loutky našel jedinečnou pohybovou a hlasovou stylizaci - sám mluvil za obě postavy. V době, kdy v mnoha českých loutkových divadlech převládala orientace na výtvarnou složku inscenace, položil Skupa v hierarchii jevištních složek důraz na loutky a jejich specifické vlastnosti a výrazně v tomto směru ovlivnil další vývoj.

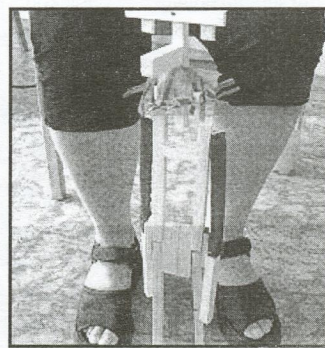
V r. 1930 založil Skupa vlastní profesionální soubor - Plzeňské loutkové divadlo Josefa Skupy (první tohoto druhu u nás!!!), který vynikl vysokou profesionální úrovní v ovládání loutek. Za uvádění jinotajných komedií (Kolo toč o třech poschodích, Voničky a j.), kterými se za okupace snažil povzbudit diváky v protinacistickém citění, byl v r. 1944 zatčen. V roce 1945 otevřel v Praze Divadlo Spejbla a Hurvínka. Jeho postavení za nových společenských podmínek nebylo jednoduché. Na jedné straně byl v r. 1948 oceněn vládou prestižním titulem národní umělec, na druhé straně komunistické vedení od něho očekávalo, že se ve svém divadle bude angažovat ve prospěch jeho politiky. V 50. letech vychoval ve svém souboru několik mladých nadějných loutkoherců (mj. Miloše Kirschnera, ale i dnes „hradeckého“ Jana Dvořáka, Luboše

Homolu a další), kteří v následujících letech převzali štafetu české školy hry s marionetou.

V r. 1933 byl Skupa na kongresu v Lublani zvolen prezidentem UNIMA a tuto funkci vykonával až do své smrti v r. 1957. Se svým divadlem uskutečnil před válkou několik zájezdů do zahraničí (Francie, Rakousko, Estonsko, Lotyšsko, Litva ad.), po válce úspěšně hostoval v Anglii, Francii, v Polsku, Maďarsku a SSSR. Jeho vliv na konstituování a podobu loutkového divadla v řadě těchto zemí je nesporný.

Stál u zrodu pražské loutkářské katedry DAMU (nejstaršího vysokéhoškolského loutkářského učiliště na světě!) a svou tvorbou, uměleckým názorem a všestranným talentem významně poznamenal české i evropské loutkové divadlo 20. století.

(nm s použitím materiálů A. Dubského)

Kolik seminářů jsi prošel, tolikrát jsi člověkem (potencovaným tvůrcem... doplň si, jak chceš).

To nemyslím na sebe, já byl všude jen na skok. Myslím učně čarodějů. Dneska například učně Jardy Ipsera a Jirky Polehni. Pokud přiložíš v Muzeu ucho ke dveřím s písmenem E, uslyšíš útržky vět, jako třeba: „Udělej mi tady díрку... Prostrč mi to tam...“ Netrpělivě vstupuju. Ocitám se v dílně. Všichni skloněni nad stoly něco lepí, stříhají, navlékají. Když se podívám blíž, vidím loutky. „My jsme si je všechny vytvořili, aby pochopili princip, jak je udělat co nejjednodušeji a levně a aby fungovaly. Až na poslední den tady máme profesionální loutky, který budeme navazovat,“ podává mi Jarda report.

„Dostanete se k nějakým situacím, gagům nebo příběhům?“

„My už etudky máme hotovy,“ nenechal se zaskočit mág Jarda. „Uvidíte je tady ve třídě a pak na chodbě.“

„Máme tady jezevčíka, kukačku,“ představuje mi na diktafon některé loutky z lahví od dobré vody jedna čarodějova žákyňka: „Tady je lev Plzeňský Prazdroj, zamilovaná labuť, i když ta má hlavu ještě zvlášť u Franty Šramoty. Kočka.“

„Všichni jsou obsazení do etud?“

„Ano, všichni mají svou roli. Jo, ty to nahráváš...? Já myslela, že jenom machruješ s foťákem.“ Ne, tentokrát machruje s foťákem Michal Drtina a tak vězte, že obrázky, které vidíte na této stránce, jsou od něho.

Vstupuje Jirka Polehňa a čarodějný dohled se zesiluje na plný velitelský stav. (A to zatím neví-

me, jaké překvapení nás čeká na závěr naší návštěvy.)

„Ohni mi to, Jirko,“ žádá si jedna seminaristka s naléhavostí v hlase od čaroděje Polehni.

„Co jí máš ohnout?“, ptám se.

„No drráááty,“ odpovídá Jirka důrazně.

V tu chvíli se otevrou dveře a vstupuje ohnivý pes Franty Watzla a za ním jeho pán. Mág a loňský dohlížitel nad loutkovým seminářem. Účel návštěvy je jasný. František se podívá, co všechno Jarda s Jirkou od jeho loňských žáků okoukali. Čarodějů je najednou v místnosti možná až přespříliš, a tak se s Michalem vytrácíme, abychom nerušili ten velký sněm.

Potom, co jsme se vytratil, se zhmotňujeme zase až v semináři A. Odtud nás, už mnoho dní tomu laskavě a s ohledem na naše vlastní potřeby, vykázal Luděk Richter, neboť tam nebylo, co fotit; jenom se tam sedělo a povídalo. A tak tu sedíme až tentokrát a posloucháme a posloucháme o tématech a jak co vyjádřit. Luděk je dobrý posluchač. Zanedlouho se i my ocitáme v tématech. Michal kolem nás krouží jako satelit a občas blikne bleskem na obloze. My na planetě příběhu, noříme se dál a hloub do dějů. Jako těžebního stroje používá se fabule. „(...)Proběhne antilopa, v dále v pralese. Zjeví se Imba a řekne: můžete mít něco víc.“

To je opravdu seminář, kde nemůžu čaroděje-lektora vytrhovat otázkami. A tak si na Luděka počkám v jeho, abych tak řekl, volném čase, pokud na LCh něco

takového existuje: „Tvůj seminář mi, Luděku, v něčem připomíná nedivadlo Ivana Vyskočila. V tom, že stačí být dostatečně dlouhou dobu u stolu a inkubovat. Pak, když to u stolu víš, tak už to vždycky dáš; zahraješ to, ať je to cokoli. Chci se zeptat, jestli tenhle pocit sdílíš, je oprávněnej, jeli to program...?“

„Program to není. Je to fáze času, v kterým's tam vstoupil. Moje přesvědčení je, že režie a dramaturgie neexistuje, protože nemám co režirovat, jestliže nevím co. Ta fáze, kterou jsme prošli včetně výběru, rozboru, ta dramaturgie, to se děláva u sto-

lu. To jsem ještě neviděl, že by se dělalo v prostoru. Ted' se dostáváme k režijní fázi, kde si vytváříme základní půdorys těch věcí. Fáze hledání v prostoru je zatím před náma, arcit' času se ukázalo být již velmi málo. Chtělo by to ještě den a půl.“

„Mně to přišlo logický, že ty semináře mají každé akcent jinde.“

„To jo. Moje snaha je učit režii jako celistvý vedení něčeho od startu k cíli. Tak proto tak.“

Tak to se stalo takovým indiánským Howg této reportáže: tak proto tak.

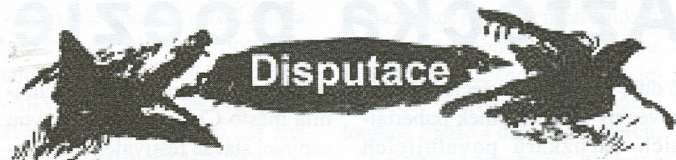
bratranec Petr

Malá soutěž !!!!!

Kdo pozná, či je noha na obrázku, získá tričko nebo čepici nebo propisovačku nebo bonbón. Nejrychlejší vyhrává nejvíce. Platí pro čtvrtěční odpoledne.

Tyglík

Je dusno, nervozita davu je napjatá jako nejvyšší struna harfy bohyně Afrodité. Všechny krásné chrudimské dívky jsou zde a své nástroje mají s sebou. Feromony prosycený vzduch je těžký a láká k neřestem. Prodirám se davem, letmé doteky, hledám svoji přítelkyni a cítím se provinile. Stavím se proti davu čelem, abych viděl její zářivý přeliv. V tu chvíli ke mě zezadu přistoupí muž a netváří se přátelsky. Zpozorním a povšimnu si ještě dvou dalších ukrytých v davu, upřeně sledují každý můj pohyb. Dochází mi, že se jedná o ochranku. Kapela KRYŠTOF má ochranku! Vzdaluji se a hledám méně nápadně. Pochvilu nalézám to, co hledám, neboť ten kdo hledá nalezne a v hebkém objetí poslouchám písni stokrát opráskané v rádiích. Nevadí mi to.

Mám je rád. Naladěn po čtyřech dnech na rozboru představení, si uvědomuji, jak okatá to všechno je komedie. Okatá, reklamě zrežírovaná. Kde jsou ti talentovaní, pohodoví chlapi z Noci s Andělem. Ti chlapi, pro které je hudba to první, ti kteří „fuckují“ všechny „sráče co na tom vydělávají“. Zmizeli. Netrvalo to ani rok a jsou ve stejném srabu jako všichni před nimi. Smůla, showbusiness zničil i lepší gangy.

Cestám osudu se nelze vyhnout

Lord Egberd seděl ve svém milovaném houpacím křesle, popíjel své milované kakao a četl své milované Příběhy Sherlocka Holmese. Krb unuzeně praskal a za okny, jak to tak v Anglii bývá, přišlo jen se lilo. Lord Egberd trávil tímto způsobem každé odpoledne. Kolik jich už bylo, se dá těžko spočítat. Snad jenom staříček zahradník Henry by mohl zapátrat na zažloutlých stranách své zaprášené paměti a podle nedopalků lordových oblíbených doutníků počítat a počítat. Před spaním si totiž zapřísáhlý starý mládenec lord Egberd vždy vykouřil jako vzpomínku na svou skandální cestu do Cañihřadu s krásnou tanečnicí Melisou von Hagal doutník „Orient-Express“ honduraské tabákové společnosti The Bances. Zahradník Henry nedopalek každý večer odnášel do nejvzdálenějšího

šího místa zámeckého parku, kde jej s láskou umístil na vrchol hromady. Soudě dle toho, že se dnes (podle posledního kartografického průzkumu Britské národní geologické společnosti) právě v těchto místech nacházejí slavné Tabaco Hills, musel Lord Egberd žít velice dlouhý a nezdravý život. Toho osudného večera, právě ve chvíli, kdy nemravně mladická komorná přikládala do krbu a lord Egberd se kochal pohledem pod její opravdu krátkou zástěrku, zabušil na železnou bránu někdo tak mocně, že se na zdi vedle skleníku s Mišenským porcelánem rozhoupal portrét strýce Simona Luca Donatiena de Bolsano a vystrašené nádobí zadrkotalo zuby. „Kdo to, proboha, tak strašně mlátí do těch vrat?!? Jděte se podívat!“ Zaklel překvapený Egberd. Komorná poslušně odcupi-

tala třímajíce ve své drobné ručce začouzený pohrabáč a pán domu nervózně přebíhal od okna k oknu, ve snaze zahlédnout nezvaného hosta. Po chvíli vstoupil do místnosti v doprovodu různolící komorné muž v cestovním plášti. „Odpusťte, pane, moji pozdní návštěvu, neměl jsem v úmyslu Vás vystrašit. Na cestě mne zastihlo tohle psí počasí a chtěl jsem Vás požádat o přístřeší.“ Lord oněměle zíral na vysokého muže. Ve vousy lemované tváři hosta se pod ostrým nosem a mírnými šedozelenými očima s vějířkem vrásek na spáncích rozhostil šibalský úsměv. Kromě jeho tváře byl pozoruhodný ten fakt, že poutníkův plášť byl zcela suchý, komorné se dokonce v jednu chvíli zdálo, že od ramen hosta stoupá obláček páry. „Mé jméno je Hilarion.“ „Sir Egberd Donatien de Bolsano,“ odpověděl lord vytržen z něměho úžasu. „Můj zámek je Vám k dispozici.“ Po bohaté večeři nabídl lord svému hostu doutník a konečně se odvážil zeptat, kam vede poutníkovu cestu. „Milý příteli, cesty nikdy nekončí a vedou na místa,

kterým-se nelze vyhnout. Možná právě proto mne osud zavedl až k vám.“ Komorná přiložila do krbu a lord si tichounce vzdychl. „Mám pocit, že už vím, proč jsme se právě dnes museli potkat.“ Pronesl Hilarion. „Je krásná, že?“ Přčetl si lord v obláčku dýmu, který Hilarion vyfoukl za záda komorné. „Co si to dovölujete!“ Vybuchl lord. Hilarion se přísně zahleděl do Egberdových očí a tomu bylo najednou jasné, že jeho host složil slib odříkání. „Chtěl jsem Vám jen dodat odvahy!“ Řekl Hilarion a komorná se prudce otočila. „Říkal jste něco, pane?“ Pohledy lorda a jeho služtičky se střetly, kolem padla samotná tma. Čas se zastavil, nebesa v Egberdově ložnici se stala lodí do země Navždy. Lord a jeho mladá choť brzy zapomněli na tajemného návštěvníka. S láskou sledovali starého zahradníka, jak honívá mladého pána Simona po zahradě za to, že mu čůrá mezi tulipány a doutník Orient-Express od té doby kouřili každý večer spolu.

Aztécká poezie

Z duše se mi přiči všechny květinové sny a ze skupinek pubertálních bařůžkářů povalujících se na louce s bongy mezi stehny mám husí kůži. Vždycky mám nedůvěru ke slepému zahlcení se nějakým tématem. Z postřehů z doby, kdy inscenace vznikala a z postoje, jakým si svoji práci soubor bránil, jsem se obával nejhoršího. S velkými obavami jsem vstupoval včera do Malého sálu divadla a nervózně očekával začátek představení. Po několika minutách jsem se uklidnil a zaklepal na dřevěné sedadlo. Mé předtuchy byly plané a moje vize se ukázala slepou a nebezpečnou. Děkuji tímto Přátelům Mojžíra Babáčka, že rozptýlili mračna na obzoru mého zkostnatělého nebe. Měl jsem pro ně připravený krásný recept, jak se vaří „Tanec živlů“ a ten je mi teď k ničemu, protože oni ví moc dobře, jak se to dělá. Měl jsem možnost vidět kompaktní, tematicky přesnou, stylově

dotaženou inscenaci, která zachránila město Chrudim před žhavou aspirací stát se festivalem amatérské písně. Hudební složka, která je zde kontinuálně a nepřetržitě přítomna, tvoří neodmyslitelnou organickou součást inscenace. Je normotvorným prvkem a významově nese vždy přesný a konkrétní smysl, který mu „Přátelé...“ vtiskli. Způsob, jakým se vypořádali s největším úskalím inscenování každé lyriky, je obdivuhodný. Podařilo se jim překročit stín jevištní ilustrace, i když si nejsem úplně jistý, zda je toto nebezpečí při práci vůbec trápilo. Není vždy potřeba vědět „JAK“, pokud se to povede... Mezi řádky aztécké poezie objevili příběh. Sice jednoduchý, ale dobře srozumitelný, tvořící dostatečně pevnou kostru a inscenační klíč, umožňující hledat a nacházet nejenom jevištní řešení, ale i osobní přínos jednotlivým členům souboru. Přátelé M.B. s inscenací dýchají a je

Od 26. listopadu 2002 do ledna 2003 máte šanci vidět v Západočeské galerii v Plzni výstavu Z volné tvorby J. Skupy a J. Trnky

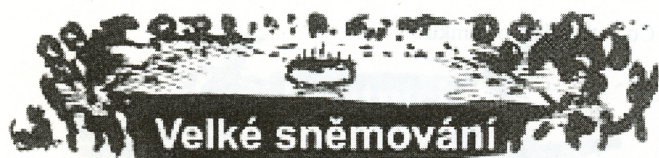
V poslední době se znovu v nejrůznějších médiích objevilo jméno Josefa Skupy, a to nejen v souvislosti s jeho letošním jubileem, ale se soudním sporem, který probíhá mezi Skupovými dědici a pražským Divadlem Spejbla a Hurvínka. Jde o velmi složitou soudní causu a tak zájemce odkazujeme na časopis Loutkář 2/2002, který se Causou S+H podrobněji zabývá.

součástí jejich současného vnímání světa. Proto je moje ironie bezzubá. Jsou skuteční, jsou uvěřitelní, jsou Aztékové, a to je dost pádný argument na to, aby jim divák pozorně naslouchal. Nemusím mít rád Aztéky, ale musím respektovat jejich svět. Nerad bych zapomnul na překrásné loutky, které jsou artefaktem sami o sobě. Scénografie se drží jednoduchosti a účelnosti. Když se ve finále ob-

nažují pidipraktikáby a v jejich útrobach spí věčným spánkem mrtvé loutky, měl jsem pocit skutečné exhumace. Vyhovuje rovněž délka představení, mám pocit, že na delší časový prostor inscenace nemá. V tuto chvíli je na hraně pro dospělé, avšak děti pozornost ztrácely již v polovině. To však neubírá na faktu, že tanec živlů bude jistě jedním z nejpodněnějších příspěvků 51. LCH.

Simon Bolsano

Velké sněmování

Téma úpravou zesláblo a samotnou realizací vůbec nedošlo.

Tři prasátka

Semináře: Dětské se dělily na polovinu. Líbilo i nelíbilo. Zdálo se jim, že vlk měl být vtipný, ale nebyl, vůbec nepochopily proč prasátka odešla. Nelíbilo se jim, že musely foukat. Při honičkách to vypadalo, že prasátko dohoní vlka. Líbilo se jim nové otextování písniček.

Ostatní semináře se shodly na tom, že postrádají hlavního hrdinu a využití typu loutek - maňásků. Je to míněno jako parodie? Slabá práce s rytmiizací, nevyhraněná situace. Nepochopili, proč vlk šišlal. Téma úpravou zesláblo a samotnou realizací vůbec nedošlo. Scéna se zpočátku líbila, ale loutkám nepomohla, naopak je svazovala.

Za porotu Jaroslav Milfajt: text není zrovna perla dramatické loutkové tvorby. Úprava textu rozměňuje. Soubor jakoby textu a loutkám nedůvěřoval. Působilo to dojmem - rychle odehrát. Optikou dítěte jsou důležité věci velké a nedůležité menší. Výtvarno je důležité a tady nebylo využito - vše je jako na půl cesty. Děti nemohly věřit tomu, že se vlk nedostane do domečku. Děti nelze obelhávat. Temporytmus se zpomalil technickými nedostatky. Nabízí se srovnání s jejich dětským souborem. To co u dětí fungovalo, tady nefunguje.

Plénium: Na vašem dětském představení jsme dětem věřili, ale tady je od začátku vidět, že jste to chtěli dělat jinak, ale chyběl důvod proč. Nedrželi se tématu. Hra není putovačka, proto taky nefunguje scéna, která je právě na putovačku. Propracovat hru s loutkou.

O slepičce kropenaté

Semináře se shodly na tom, že jim bylo líto těch dětí. Připadalo jim to secvičené, až jako drezúra. Vesměs se to nelíbilo. Děti navíc nemluví, ale křičí. Školní besídka apod.

Za porotu František Kaska: režirováno zvenku a dětem to není vlastní. Téma je didaktické a způsob uchopení nevyšel. Práci vedoucí souboru známe a viděli jsme dobré věci. Tady to opravdu působilo jako secvičené.

Plénium: špatná režie, chybí dramatická výchova, děti jdou po smyslu věci, ale tady nešly.

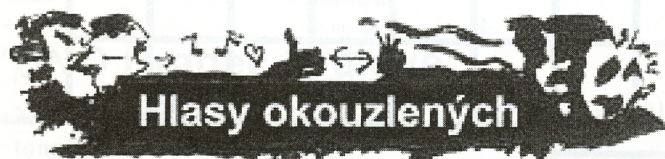
Showlet

Semináře: Dětem se to zdálo vulgární, reakce vesměs negativní, nepochopily nadsázku, chyběl jim konec. Ostatním se to zdálo vtipné. Byly nevyužití správné pauzy. Eliáš byl nesrozumitelný. Líbila se muzika. Smutný konec. Někomu chyběl konec. Režisérům (sem. A) se to převážně nelíbilo, od začátku mimo, proč židovská tematika, fóry povrchní a laciné, chyběla jim práce s loutkami.

Za porotu Vladimír Zajíc: inscenace se mu velmi líbila, měla zajímavou úroveň - postoje, citace, divadelní myšlení, intelektuální identifikace, obraznost oslovuje. Příběh o současnosti. Je ještě nedostatečná práce s loutkou, hospoda není dobře řešená. Šneci - situace nekončí tečkou, ale pomlčkou. Konec není. Snad posunout časové údaje.

Plénium: Jak kamenovat loutku? Vulgarita nebyly samoúčelné. Dobrá muzika a chytré texty písní.

Zapsala Dáda

Hlasy okouzlených

HOP - HOP z Ostrova

...Bylo to příjemné. Mám z toho dobré pociť. Kór ta zima v tom horku se mi líbila.

...Nečekala jsem, že ti kluci jsou schopní takového jemného i humoru i vystupování a ten hokej, to klu-

čičí tam taky bylo... (maminka)

... Mně se nejvíce líbilo, jak se tam polili tou vodou. Jak se tam topili. (synek)

... Pěkný. / Úžasný.

... (A znovu se nejvíce líbilo, když se tam vylila voda)

Mariula a hříbě z rubínku

...je to hezký, když mi soubor dá možnost odpočinout si v průběhu představení.

...teda lidi, to je dílo, ale oslika vodili dost dobře, ale moc íal

...nedráždí mě, ještě jsem se nikdy tak netěšil na přestávku!

Tak ti odešli o přestávce

Děti po představení zářily:

...moc se mi to líbilo, hlavně ten koníček, jak byl barevný

...to bylo srandovní, když ta ježibaba honila hada, aby jí dal brejle

...a oslík se mi taky líbil, jak pil pořád tu vodu a ta voda jak tekla

...strašně se mi to líbilo

A dospělí:

...na marionety to bylo dost dobré, až na ten příběh

...ty písničky tomu udělaly úžasnou atmosféru

...marionety voděj fakt dobře!

Tanec živlů - Přátelé Mojžíra Babáčka

...To bylo pěkný s tím ptákem. A to byl deštník.

Vystřelovák. - z rozhovoru dětských diváků

...Mně se to nelíbilo, měli jsme jít pryč, když to ta paní povídala. - malá holčička, co se vedla za ruku s chlapečkem

...Byly tam blesky. Ale nebyly voprvadický, von tam někdo fotil. - holčička (reakce na neukázněného diváka, který asi desetkrát zmáčkl spoušť)

...Já nevím, o čem to bylo, ale hezký zpívali, pořád dokola větší dítě

Strážci brány

DNO se svými „býkámami“ (termín označuje žánr) na LCh včera nesoutěžilo. Zabodovalo však u nás, diváků, přesto, s inspirativním představením Rýže a Operetkou. Těžko říct, čím nejvíc. Peter Brook má pro divadlo dosti elementární vymezení: „divadlo je, když skupina lidí, která si něco připravila, to ukazuje skupině lidí, která si nepřipravila nic“. Přičemž tím, čeho se (sic) účastníme jako diváci, nemusí být a většinou ani není v prvé řadě představení ve své linearitě, totiž začátek prostředek a konec inscenovaného příběhu. Svým způsobem k tomu „připravenému“, patří i to, jak na sebe protagonisté slyší, nakolik mají společnou řeč, která se již nemanifestuje, nýbrž působí uvnitř. Právě členové DNA jsou pro nás přitažliví jistou smluvností, spiklenecky. Baví nás tím, že nás zasněvují do svého střeleného a bizarního světa postupně, neřeknou nám všechno hned a něco nám neřeknou vůbec, až do konce a nikdy. To i v nikoli přeneseném smyslu slova: nejednou si na jevišti sdělí něco šeptem. Je stoptime, kdy my se jakoby ocitáme v jejich inscenačním soukromí, je porada. Co si řekli, si za časté ani neodvodíme. O to však nejde. Jsme tady a teď s partičkou vynalézavých a sympatických pošků. To je základní situace. Přijali jsme pozvání a z hostitelů poněkud Jiří Jelínek se stává naším průvodcem.

Včera nás provedl(i) dvěma kousky, miniaturními jak co do délky, tak pokud jde o velikost výpravy. S předměty adaptovanými na jiné významy (krabička od cigaret vkusně zařízena jako pokoj, rýžový kartáč se stal rýžovým polem díky tomu, jak se s ním zacházelo, a vyvolal až překvapivě iluzivní představu). Slovní hříčky se v tomto rámci doslova zhmožňovali: krabka od retek spolu se služkou z venkova dala název dílku samému „Au-pair-retka“. Připomínám: důležitější je nikoli, že něco takového vymysleli a připravili, ale především, jak nám to prezentují, jakou situaci pro to vytvořili a jak se naše setkání daří. Proto se poetika jakéhokoli osobitějšího souboru nedá předat jako nějaké know-how spolu s textem a nápady. A proto dokolečka zdůrazňuji, že ono „připravili“ u Brooka jistě není jen nazkoušené představení.

Tím jsem se dotknul něčeho obecnějšího a nevadí, aspoň si myslím, že jsem se představením zabýval jen do nějaké míry. Dalo by se ještě mluvit o hereckých prostředcích. Třeba náhlý neodolatelný úsměv a rafinovaně naivistický projev Jiřího Jelínka či tvář pokerového hráče, totiž hráčky Johanky Švarcové. Výborný byl ve svém lyrickém projevu i právě ten den zaskakující Matěj Pospíšil. Dalo by se ještě rozebírat to, jak jinak zapůsobí americký pilot bombardující rýžové poličko, než to ostatní, byť je zahrán týmiž prostředky vlastními „býkámami“. Je to silnější, než kdyby se snažili změnit atmosféru a začít nám sdělovat něco hlubšího. Právě v tom jistém bykovství a nepoživání aktérů, zasnívá sama, bez jejich péče jež by to zabila, blbost a krutost války. Onen komentář si totiž vytvoří divák sám, dojde mu. A že mou pokrývkou hlavy jsou v tuto chvíli jenom sluchátka od walkmana, smekám tyto. Jsme za toto představení DNA rádi.

Petr Vydra

Hilarionovy hádanky

3. Co patří místo otazníku?

7	14	2
A	B	B
7	?	1

1. Z uvedených možností vyber, co patří místo otazníku?

7	3	37
?	6	2
91	18	74

A	B	C	D	E	F
1	30	7	12	2	4

4.. Co patří místo otazníku?

59	47	35
82	69	56
?	98	84

2. Co patří místo otazníku?

ddc	ada	bca
ddc	bbc	aac
ccc	?	daa

A	B	C	D	E	F
98	84	6	8	5	13

A	B	C	D	E	F
142	141	129	121	102	112

Správné řešení úloh z minulého Tyglíku:

Vydři kvízy: a, a, a, a

Hilarionovy hádanky: přebýval dílek b

Tajenka druhé křížovky: Nad stářím nelze zvítězit.

Najdi Hilarionovo doporučení, dones jeho znění do redakce a budeš štědře odměněn.

5	KYPŘIT PLUHEM	ZARÍZENÍ K ODVODU SPLAŠKO	NAHÁČ NA DRŮBEŽ	OHRADKA NA MICKÁ ZKRATKA	TIMTO ZPŮSOBEM	DŮVĚR- NOSTI		CITOSL. ZVUKU BUBNŮ	SARMATÉ	POLÉVKOVÝ KNEDLÍČEK	SPZ KLATOV		ŘÍDITI LETADLO	ZÁMEZI VE JIRE	TEMNOTY
STĚCI PO KAPKÁCH		17				39	CISTERNA				12	ŠACHOVÁ REMÍZA Č. REŽISÉR			
JMLTV. VEČERNÍČ POSTAVY				37	21	8	NEZBED- NOST ARCHEOLOG			28				18	7, 36
MOHAME- DŮV DRUH		29		20	JAKPAK ODVÁR Z BYLIN			35			ZHLASY VÝROBCE HRAČEK	34			
ZNAČKA PRAČKY	5		14		MLJÉNO JMÉNO GREVE		1			UMJAZYK VÝBRUSY SKLA			6	TREST DOSNA	
ROMAN E.BASSE SLOVENSKÝ PAVEL				9, 32	15									22	
CIZÍ PTÁK PĚVEC	2			ŽENSKÉ JMÉNO UNIKNUTÍ				30	USAZENÁ HORŇINA GERMLUH		3	27			
STARO- ARMÉNSKÉ MĚSTO			13	TRESTNÝ ČIN PODLE		11		SPZ OSTRAVY PRIMÁTI				ZEVNITŘ LOK			38
VALUTNÍ ZKRATKA	24		NYNÍ INIC.ZP. EMA			19	PŘEDLOŽKA INIC.PĚVCE MAŘKA	26			JMÉNO LOUTK. BUDÍNSKÉ	33			
ZUŠELCH- TĚNÉ KOVY					40	VYTÁPĚT	23		4		ZKR.PRAŽS. TENISOVEHO KLUBU				POMOC: ARKOSA EVANS NAVĚTY PITA
HNOJIVO	31		25			SLOUČENINY OD KETONŮ		10			TITO SLOVEN.		16		

1	2	háček	čárka	3	4	5	6	7	8	9	10
---	---	-------	-------	---	---	---	---	---	---	---	----

11	12	13	14	háček	15	16	17	18	J	19	20	21	22	23	24
----	----	----	----	-------	----	----	----	----	---	----	----	----	----	----	----

25	26	27	28	29	30	31	32	33	34	35	36	37	38	39	40
----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----	----

NABÍDKA NA POSLEDNÍ CHVÍLI

Uvádíme zde nabídku tzv. na poslední chvíli do dílen a seminářů Klubu (nejen) mladých divadelníků letošního Jiráskova Hronova (1. - 10.8.), které ještě skýtají několik volných míst. Můžeme přijmout jen omezený počet zájemců. Zvolte proto z oněch na poslední chvíli nabízených možností tu, kterou preferujete, a rozhodně uveďte i pořadí náhradních voleb. Svůj zájem uplatněte obratem - viz odstavec Přihlášky do K(n)MD.

D (jako Dramaturgie)

Lektor: prof. Miloslav Klíma, dramaturg, pedagog DAMU Praha.

Dramaturgicko - inscenační seminář

Seminář je určen především stávajícím či budoucím režisérům amatérských divadelních souborů, neboť na nich v neprofesionální oblasti divadla spočívá práce dramaturga. Je však určen i všem, kdo se věnují nebo chtějí věnovat dramaturgii samostatně.

Posluchači se v semináři setkají s naším předním dramaturgem (Drak Hradec Králové, Národní divadlo aj.) a seznámí s jeho přístupem a metodami dramaturgické práce. Hlavním prostředkem k tomu bude lektorem řízená seminární práce, tj. dramaturgická příprava inscenace na základě textu Fritze Grillparzera "Sen jako život". Každý posluchač bude mít příležitost nalézt svá řešení a konzultovat je. Podmínkou účasti v tomto semináři bude domácí příprava, tkvící v důkladném přečtení dvou divadelních her před příjezdem do Hronova. Tou první je hra Jevgenije Švarce "Drak" (viz knižně Orbis, Dilia), druhou je výše jmenovaná hra "Sen jako život" (viz kniha Videňské lidové divadlo). Pro ty zájemce o seminář, kteří by měli se sehnáním textů her nepřekonatelné obtíže, jsme připraveni vypomoci jejich zapůjčením.

DK (Diskusní klub)

Moderátor: Josef Brůček, vedoucí, autor, režisér a herec loutkářského souboru Tatramani Sudoměřice u Bechyně, vedoucí KD v Bechyni a organizátor mnoha divadelních přehlídek.

Odborné zázemí: střídavě členové lektorského týmu Problémového klubu - prof. PhDr. Jan Císař, CSc., Mgr. Karol Horváth, prof. Mgr. František Laurin, Mgr. Radovan Lipus, Mgr. Vladimír Zajíc a doc. Mgr. Ján Zavarský.

Diskusní klub

Diskusní klub bude příležitostí diskutovat o inscenacích uvedených v základním programu JH. Bude volně přístupný účastníkům festivalu. Zvání do něj budou především členové souborů, jejichž inscenace budou reflektovány, tj. vždy následného dne po jejich vystoupení. Zájemci o účast v Klubu (nejen) mladých divadelníků si mohou Diskusní klub vybrat jako jeden z nabízených seminářů. Ti, kdo tak učiní, budou jeho kmenovými účastníky. Nedílnou součástí jejich seminárního programu bude pravidelná účast v odpoledním Problémovém klubu.

Diskusní klub bude probíhat vždy od 10:00 do 12:00 hod. od neděle 4.8. (pro kmenové účastníky s nástupem v pondělí 2.8. po obědě) do soboty 10.8.2002 včetně.

KS (Kurz scénografie)

Lektoři: MgA. David Bazika (vedoucí lektor kurzu), scénograf a architekt, Mgr. Pavel Purkrábek, scénograf a Marie Rašková, kostýmní výtvarnice.

Kurz scénografie

Třetí soustředění posluchačů dlouhodobého vzdělávacího projektu, jehož cílem je vybavit posluchače základními poznatky a dovednostmi pro práci scénografa. Jednotlivá soustředění jsou koncipována jako tematicky uzavřené celky. To také umožňuje, aby se do kurzu mohli přihlásit i ti, kdož neabsolvovali předchozí výuku.

V hronovském soustředění 3 se budeme snažit o budování divadelního obrazu - vytváření atmosféry, změna nálady prostředí, emoce namísto popisu a vysvětlení. Použijeme k tomu jak úryvky z divadelních her, tak reálné prostory. Větší kapitolou bude tentokrát dramatická postava a její kostým. Vše bude doplněno o technické a technologické možnosti či limity tak, aby návrhy obstály i v realizaci.

Poslední část semináře věnujeme přípravě absolventského představení Kurzu praktické rezie, které budeme společně realizovat na podzim ve Vysokém nad Jizerou v Ateliéru 4, který se uskuteční ve dnech 11. - 19. října 2002. Přihlášky do Klubu (nejen) mladých divadelníků musí vyplnit a zaslat i stávající posluchači Kurzu scénografie!

Kurz pořádá občanské sdružení KRUH Hronov za podpory MK ČR.

R (jako Režie)

Lektor: Rudolf Felzmann, ředitel Městského divadla v Děčíně, režisér a pedagog. Základy divadelní rezie

Seminář je určen především stávajícím i budoucím režisérům a dalším tvůrcům osobnostem divadelních souborů. Jeho smyslem bude získání klíčových schopností nezbytných pro režiséra jakéhokoli typu souboru a v jakémkoliv druhu divadla. Za prvé získání schopnosti režiséra (dramaturga) přečíst textovou předlohu tak, aby se dobral maxima toho, co je v ní autorem zakódováno, aby se dobral

jejího pravého obsahu. Za druhé schopnosti režiséra tento obsah vizualizovat tak, aby byl pro diváka sdělný. Půjde tedy o praktický seminář, v němž budete pracovat s kvalitní textovou předlohou ve jménu toho, aby její jevištní realizace nekulhala za autorem a posloužila sdělení jeho myšlenkového poselství, respektive aby ho překračovala.

PC (Problémový club)

PŘÍLEŽITOST PRO VŠECHNY NAD RÁMEC ZÁKLADNÍCH SEMINÁŘŮ A DÍLEN Lektori:

prof. PhDr. Jan Císař, CSc., vedoucí lektor PC, divadelní vědec a pedagog, vedoucí katedry teorie a kritiky DAMU Praha;

Mgr. Karol Horváth, dramaturg Městského divadla ve Zlíně;

prof. Mgr. František Laurin, režisér, pedagog Konzervatoře v Praze;

Mgr. Radovan Lipus, režisér Národního divadla Moravskoslezského v Ostravě;

Mgr. Vladimír Zajíc, dramaturg, Hradec Králové;

Doc. Mgr. Ján Zavarský, umělecký šéf Tmavského divadla, pedagog VŠMU Bratislava a JAMU Brno - vedoucí ateliéru scénografie.

Problémový club

Živnou půdou tohoto semináře - klubu budou představení uvedená na JH. Nepůjde však o obligátní kritický rozbor inscenací tak, jak ho známe z krajoých či národních přehlídek. Problémový club nebude ani náhradou za někdejší diskusní kluby. Půjde v něm o společné uvažování účastníků z řad návštěvníků JH - divadelníků nad otázkami přesahujícími jednotlivé inscenace, zamýšlení se nad problémovými jevy inscenační praxe, dobírání se jejich kořenů a možností řešení. Problémový club by měl být současně i příležitostí k přemýšlení o amatérském divadle jako o specifickém fenoménu, jeho možnostech co nejúčinněji působit z hlediska svých základních funkcí. Zkrátka, Problémový club by měl dostat svému názvu, měl by se v něm prosadit přesahový a poznávací akcent.

Problémový club bude volně přístupný a bude probíhat v odpoledních hodinách od neděle 4.8. do soboty 10.8.2002 včetně.

PODMÍNKY ÚČASTI v K(n)MD

Účastníkům Klubu (nejen) mladých divadelníků, kteří se spokojí s hromadným ubytováním ve vlastních spacích pytlích a na vlastních karimatkách v prostorách tělocvičen hronovských škol, umožní organizátoři festivalu realizovat pobyt v nejlevnějších možných cenových relacích. Tj. počítají s účastnickým poplatkem 1.800,- Kč (seminář DK 1.600,- Kč). Účastnické poplatky budete hradit při prezenci v Hronově, výjimčně jiným způsobem, který je nutné domluvit předem s vedoucím K(n)MD dr. Milanem Strotzerem telefonicky na číslech pražské Artamy 02/61215684-7. Organizátoři poskytnou účastníkům K(n)MD vše potřebné, s výjimkou nákladů na dopravu, snídani a nápoje. Znamená to, že bude poskytnuto zejména vše, co souvisí s provozem seminářů (pobyt a odměny lektorů, prostory, materiál), vstupenky na představení, obědy a večere od dne následujícího po dni stanoveného nástupu, střechu nad hlavou a základní zázemí pro osobní hygienu.

Ti, kdož budou požadovat kvalitnější ubytování, si je samostatně objednají na adrese: Občanské sdružení KRUH, nám. ČSA 500, 549 31 Hronov, tel. a fax: 0441/483314 e-mail: kruh@hronov.cz a při příjezdu uhradí v Informačním středisku JH.

Nástup účastníků Klubu (nejen) mladých divadelníků bude s výjimkou semináře DK v podvečerních hodinách ve čtvrtek 1.8.2002. Seminář DK bude mít nástup v odpoledních hodinách v pátek 2.8.2002. Je však možné, že se tento pozdější nástup bude týkat některého z dalších seminářů. Vše bude upřesněno (včetně účastnického poplatku) v propozicích pro seminaristy, které přihlášení účastníci obdrží do poloviny července. Klub ukončí svoji činnost v sobotu 10.8.2002 večer s posledním představením JH.

PŘIHLÁŠKY DO K(n)MD

Máte-li zájem zúčastnit se letošního Jiráskova Hronova jako účastník Klubu (nejen) mladých divadelníků, vyplňte přihlášku do klubu a odešlete ji na adresu ARTAMA OBRATEM. Na přihlášce uveďte seminář (D, DK, KS, R), o který máte přednostně zájem. V dalším pořadí uveďte náhradní možnosti pro případ, že by počet zájemců byl překážkou v práci některého semináře. Organizátoři si pro takový případ vyhradují právo zařadit vás podle vaší náhradní volby. Neodesílejte přihlášku, aniž byste v ní neuvedli pořadí náhradních možností zařazení!

Vy, kteří chcete být navíc stálými posluchači Problémového klubu, neopomeňte tuto skutečnost uvést na přihlášce (netýká se těch, kdo volí na preferenčním 1. místě Diskusní klub, jejich účast je podmínkou).

K účasti v K(n)MD se hlase pouze na přihláškách otištěných v časopise Amatérská scéna č. 2 a 3/2001 v příloze d'ARTAMAn (jsou k dispozici na pultu šatny proti vchodu do Pippichova divadla, v redakci Tyglíku nebo u Milana Strotzera, kterého potkáte na chrudimských představeních pro dospělé seminaristy). Přihlášky lze zkopírovat z internetových stránek IPOS-ARTAMA: www.ipos-mk.cz/artama.

Podrobnější informace a odpovědi na dotazy, týkající se Klubu (nejen) mladých divadelníků při 72. Jiráskově Hronově vám poskytne dr. Milan Strotzer na tel. čísle pražské Artamy 02/ 61215684-7.

DNES: Čtvrtek 4. 7. 2002

8.30 - 13.30 - Semináře ve svých učebnách

14.00 - 15.30 - Veřejná diskuse - foyer 1. poschodí DKP (vlevo)

Velký sál Divadla Karla Pipicha

20.00 - Revue DNO Hradec Králové

Kino

10.00 - Rýže a Operetka DNO Hradec Králové a Naslouchej Hop-hop ZUŠ Ostrov

Malá scéna Divadla Karla Pipicha

10.00 - Tanec živlů Přátelé Mojžíra Babáčka Turnov

Venku

14.00 - Rodina Morousů...Starost Prostějov

16.00 - Rodina Morousů...Starost Prostějov

18.00 - Rodina Morousů...Starost Prostějov

Letní scéna

19.00 - koncert skupiny The Firebals

Velký sál Divadla Karla Pipicha

21.30 - Kwintet - zahraniční host In - Cestus Olešnice, Polsko

ZÍTRA: Pátek 5. 7. 2002

8.30 - 9.30 - Veřejná diskuse - foyer 1. poschodí DKP (vlevo)

10.00 - Ukázky práce ze seminářů v učebnách školy

Malá scéna Divadla Karla Pipicha (nebo venku)

10.00 Rodina Morousů...Starost Prostějov

12.45 - Dechovka od muzea k Divadlu K. Pipicha

Letní scéna

13.00 - 13.30 - slavnostní předání cen a zakončení festivalu

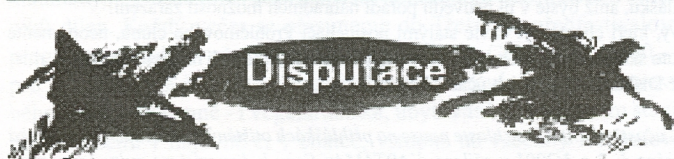
14.00 - loutkářská pout'**O začarovaném princí** - u Divadla K. Pipicha,**Jak princezna hádala až prohádala** - u Divadla K. Pipicha

Celou loutkářskou pout' pro vás připravilo divadlo DNO Hradec Králové a účastníci jejich semináře

Následujte jejich pokynů !!!**Letní scéna**

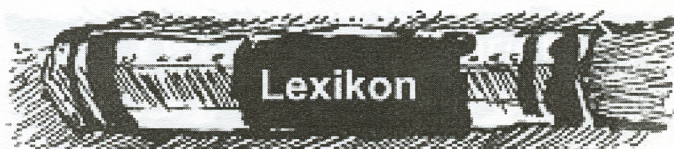
15.00 - 16.30 - koncert skupiny Las Vegas

16.30 - odjezd autobusu od Divadla K. Pipicha

Vážení fotografové (novináři)?!

jsme pochopitelně velmi rádi, že se zajímáte o festival, že fotíte a dokumentujete veškeré dění, včetně představení. Ale: fotíte-li divadlo s bleskem, rušíte! Rušíte herce i diváky. Jsem sice laik, ale za tu dobu, co se motám okolo divadla jsem pochopila, že dobrou divadelní fotografii s bleskem neděláte - je to placka! Není to škoda, když už nám věnujete svůj čas a úsilí?

Alena Exnarová

PRÁVĚ VYŠEL NOVÝ ADRESÁŘ AMATÉRSKÉHO DIVADLA v ČR

Poslední adresář amatérského divadla v České republice vydal IPOS-ARTAMA v roce 1993 jako publikaci zachycující 1736 adres souborů a jednotlivců ze všech druhů a oblastí amatérského divadla. V letech od jeho vydání se toho mnoho změnilo, a tak vystala potřeba uspořádat aktuální adresář.

Sběr dat adresáře, který právě vyšel, byl započat v březnu 2000. Nešlo pouze o získání aktuálních informací, ale i souhlas k jejich zveřejnění, aby bylo učiněno zadost zákonnému ustanovení o ochraně osobních dat. Sběr dat byl ukončen na přelomu let 2001/2002. Jeho výsledkem je adresář obsahující 1496 položek, z nichž je 857 úplných (z toho 666 divadelních souborů) a 639 zařazených evidenčně, respektive uvedených s neúplnými daty (z toho 613 divadelních souborů), neboť u nich nebyly získány potřebné podklady. Jeho výsledkem je i zpráva o realitě se blížícímu počtu divadelních souborů v ČR. V adresáři jich je uvedeno 1279. Odborný odhad usuzuje na počet nejméně o čtvrtinu vyšší. Ti, kdo se v adresáři nenaleznou, mohou využít přiložených tiskopisů a vstoupit do jeho inovovaných verzí (viz ještě níže). Tiskopisy si lze vyžádat i na Artamě u J. Strejcovského na tel. 02/61215684-7, respektive na e-mailové adrese artama.divadlo@volny.cz.

Adresář je sestavovatelem Milanem Strotzerem a Janem Strejcovským uspořádán do čtyř oddílů: 1. Adresář divadelních souborů. 2. Adresář klíčových občanských sdružení a institucí, zabývajících se programově amatérským divadlem s celostátní působností. 3. Adresář pořadatelů systémových (postupových) přehlídek amatérského divadla a uměleckého přednesu. 4. Adresář jednotlivců odborného aktivu amatérského divadla a uměleckého přednesu. Pomůckou pro vyhledávání jsou dva rejstříky: Rejstřík jmenný s abecedním řazením podle příjmení a rejstřík divadelních souborů s abecedním řazením podle míst a názvů souborů.

Součástí publikace je počítačová disketa 1,44 MB, na níž jsou uložena data adresáře ve formátu Microsoft Excel 97-2000 a 5.0/95. Jednotlivé listy souboru kopírují uspořádání tištěné podoby adresáře. Úvodní texty o genezi a uspořádání adresáře jsou uloženy ve formátu Word 6.0/95. Adresář bude průběžně doplňován a upravován. Vy, kdož zakoupíte vydání ve formě publikace a přiložené diskety, budete mít právo prostřednictvím přiloženého kupónu získávat inovované verze v digitální podobě.

303 stran a přílohy, včetně počítačové diskety s digitální verzí, cena: 149,- Kč (plus poštovné).

FILMAŘI

Na každém představení je potkáte, běhají po Chrudimi, zastavují poutníky. Jejich brašny jsou objevné a skrývají filmařské nádobíčko. „Kluci“ z Písecké filmové školy točí dokument o 51.LCH. Tak se na ně nezlobte, když Vám někdy vběhnou do záběru.

Kdo má rád takovou tu starou, ušmudlanou, šmíráckou atmosféru „světských“, zajděte se podívat na výstavu Katastrofy lidského těla. Za bombastickou reklamou o předloze k filmovým hororům se skrývá asi dvacet voskových figurin, unavených tím věčným cestováním víc, než jejich vlastníci. Živě si je dovedu představit naaranžované v plátěném stanu na nějaké pouti nebo u církusu. Vstupné „pouhých“ 60,- Kč.

Dáda